

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่..... ฉบับที่..... เดือน..... พ.ศ.

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน

ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สมุทรปราการ เขต 1

ชโลทร ขำมาก

บทคัดย่อ

ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การสอน

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 144 คน จาก 11 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ใน 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการตัดสินใจ (2) ด้านการมอบหมายงาน (3) ด้านการติดต่อสื่อสาร (4) ด้านการประสานงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t-test) และค่าความแปรปรวนทางเดียว(One Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การสอนโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับอารยประเทศได้นั้น หลักสำคัญก็คือ การศึกษา เพราะการศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ ดังนั้นการบริหารการศึกษาจึงควรมี ผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ มีสมรรถนะที่จะสามารถบริหารจัดการ การศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของชาติ สามารถผลิตบุคลากรที่เกิดจากผลผลิตทาง การศึกษาที่มีคุณภาพ การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) มุ่งเน้นให้ คนไทยเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา การเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และเรียนรู้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัด การศึกษา โดยมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุค ใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนา คุณภาพการบริหารจัดการใหม่ (อ้างอิง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2553, หน้า 5)

เทคนิควิธีและหลักการบริหารต่างๆ มาใช้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ของ โรงเรียน จนสามารถบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการบริหาร และจัดการศึกษา ให้ประสบกับความสำเร็จนั้นไม่มีทฤษฎีใดที่เหมาะสม หรือสามารถนำมาใช้บริหารได้กับทุก โรงเรียนหากแต่ผู้บริหารมีอาชีพจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการนำเทคนิควิธี หรือทฤษฎีต่างๆ ที่มีความหลากหลายมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับ บริบท สภาพเหตุการณ์ สถานที่ ช่วงระยะเวลา จึงจะประสบความสำเร็จ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 มีการดำเนินการ ภายใต้อุทธศาสตร์การบริหารงานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แต่จากการดำเนินงานที่ ผ่านมา พบว่า การบริหารภายในโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องปัญหาการ บริหาร โดยไม่คำนึงถึงศิลปะการบริหาร ได้แก่ การมอบหมายภารกิจในหน้าที่ของครูในแต่ ละบุคคลไม่เท่ากันเกินความสามารถของบุคคล ขาดการวางแผนการทำงานที่ดี ทำให้เกิด

ช่องว่างระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมปฏิบัติงาน ผู้บริหารไม่ตัดเตือนครูและบุคลากรที่กระทำผิดวินัย ขาดการสร้างขวัญและกำลังใจโดยการพูดคุยให้กำลังใจครูและบุคลากร นอกจากนี้ยังพบว่าในแต่ละปีมีครูยื่นเรื่องขอย้ายโรงเรียนเสมอ ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการใช้ศิลปะการบริหารคนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อโรงเรียน(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1,2558,หน้า 112)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อประโยชน์และมีทักษะในการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้บริหาร โรงเรียน เพื่อให้งานดำเนินไปได้อย่างราบรื่น บรรลุความสำเร็จเพื่อให้ครูที่เป็นบุคลากรทางการศึกษาได้ปฏิบัติงานอย่างมีความสุข สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์การสอน

ขอบเขตของการวิจัย

1.ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ทั้งหมด 11 โรงเรียน จำนวน 226 คน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ทั้งหมด 11 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Kerjcie and Morgan (1970,pp. 607-610) ได้กลุ่ม

ตัวอย่างจำนวน 144 คน โดยใช้การสุ่มตามสัดส่วนของแต่ละชั้นภูมิ (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, บุญมี พันธุ์ไทยและสมจิตรา เรืองศรี : 2557)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศและประสบการณ์การสอน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการมอบหมายงาน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการประสานงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .99 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ 1. สถานภาพส่วนบุคคล 2. สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 3. ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe's Post hoc Comparison)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 144 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การสอน 20 ปีขึ้นไปมากที่สุด และรองลงมาได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การสอนไม่เกิน 10 ปี

2. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับแรก คือ ด้านการประสานงาน ด้านการมอบหมายงาน และด้านการติดต่อสื่อสาร

3. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การแสดงความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการบริหารการศึกษาผู้บริหารจะต้องมีศิลปะในการบริหารงาน ตามที่ทองทิพภา วิริยะพันธุ์ (2550,24) ได้กล่าววาระบบการบริหารงานยุคใหม่ที่ต้องอาศัย ความคล่องแคล่ว มีวิสัยทัศน์มุ่งความสำเร็จ รู้จักการคาดการณ์อนาคต ฉับไว ความก้าวหน้า ประสิทธิภาพสูง ไหวพริบปฏิภาณ วิจารณ์ญาณที่ดี การบริหารเวลา ความใส่ใจ การมอบอำนาจ เกิดการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม สามารถตัดสินใจ แก้ไขปัญหาต่างๆ โดยใช้สติปัญญาให้ความสำคัญกับเทคโนโลยี วิเคราะห์ข้อมูลได้รวดเร็วสู่การปฏิบัติ สร้างแรงบันดาลใจ เกิดความพึงพอใจในงาน ความสามัคคีกลมเกลียวกัน อาจเป็นเพราะศิลปะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียน เกิดจากการแสดงออก แสดงบทบาท พฤติกรรม การบริหาร ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความกล้าหาญ ความเด็ดขาด ความอดทน บทบาทที่แสดงออกทางใจ คือ การประพฤติปฏิบัติตัวเอง และทางกาย คือ การประพฤติปฏิบัติต่อผู้อื่น ลักษณะท่าทางการแสดงออกที่ดี มีความกระตือรือร้นตื่นตัว หรือ ระมัดระวังอยู่เสมอ ไม่เห็นแก่ตัว สัมพันธ์ที่ดี จึงต้องใช้ศิลปะในการช่วยบริหารจัดการความรู้ วิทยาการเทคนิคต่างๆ การถ่ายทอด ความแนบเนียน มีกิริยาวาจาที่ถูกต้องเหมาะสม การใช้ศาสตร์ร่วมด้วยเป็นด้านวิชาการ ความรู้ที่เป็นจริง สามารถนำมาจัดเป็นกฎเกณฑ์เป็นระบบ มีความยุติธรรม มีเหตุผล หลักการที่สามารถนำไปพิสูจน์ และถ่ายทอดได้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กาญจณี พลหมั่น (2556) ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริหารงานให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบันที่เป็นอยู่ซึ่งเป็นผลกระทบจากการปฏิรูปการศึกษา สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีพฤติกรรม

การบริหารที่สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาหรือผู้ใต้บังคับบัญชา เกิดความศรัทธา และความไว้วางใจ และพร้อมที่จะเสียสละ อุทิศตนในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ด้านที่ 1 การตัดสินใจ ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะการตัดสินใจนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ถือเป็นบทบาทที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารจัดการ ซึ่งจะนำไปให้เกิดความอยู่รอดหรือไม่ ของครูกลุ่มสาระหรือโรงเรียน การตัดสินใจที่คืบหน้าจะก่อให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด ตามที่ ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2556,262) ได้กล่าวว่าการตัดสินใจ ผู้นำจะต้องมีคุณลักษณะ ประกอบด้วย ความรู้ ประสบการณ์ ข้อมูลที่ทันสมัย แม่นตรง มีทักษะ สมรรถภาพ สามารถตัดสินใจและมั่นใจ ประกอบด้วยความเด็ดขาดนับพัน แต่รอบคอบ ก่อนการตัดสินใจจึงควรรหาข้อมูล หรือมีข้อมูลที่ดีและกระบวนการที่ดีประกอบการตัดสินใจ ตลอดจนตระหนักถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการตัดสินใจที่ผิดพลาด การตัดสินใจก็จะเกิดผลดีมากที่สุด และเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด ซึ่งเป็นที่ปรารถนาของผู้บริหารทุกท่าน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กันตนา จิตรบรรจง (2557) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่าพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกพฤติกรรม ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารส่วนใหญ่เข้าสู่ตำแหน่ง หรือเข้าสู่ตำแหน่งแล้ว จะต้องมีความรู้ทางการบริหารการศึกษา มีใบรับรองการประกอบวิชาชีพทางการบริหารการศึกษา มีการเข้ารับการอบรมจากสถาบันพัฒนาผู้บริหารของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ได้รับหลักการในการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับ หลักการมีส่วนร่วมขององค์กร หลักการกระจายอำนาจ และหลักธรรมาภิบาล ทำให้ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ และมีพฤติกรรมในการบริหารสถานศึกษา

ด้านที่ 2 การมอบหมายงาน ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะการมอบหมายงานนั้นมีประโยชน์

ซึ่งปัจจัยบางประการที่สำคัญ ตามที่นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2557,72-73) กล่าวไว้ว่า หลักการมอบหมายงาน ผู้บริหารพิจารณาครูที่มีความเหมาะสมกับงานที่จะมอบหมายนี้ โดยต้องใส่ใจ กระตุ้นจูงใจ ให้กำลังใจ สนับสนุน และคำนึงว่าควรเลือกครูที่มีความรับผิดชอบงาน ชี้แจงให้ ผู้รับมอบงานทราบถึงเหตุผลในการเลือกบุคคลหรือทีมงานนั้นๆ เพื่อประกันความสำเร็จ และลดความเสี่ยง คำนึงถึงหลักการทำงานเป็นทีมพิจารณาครูที่สามารถทำงานร่วมกันได้ มีการติดตามและประเมินผลเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะเป็นการลดความเสี่ยง หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นหากผู้ที่ได้รับมอบหมายมีความสามารถไม่พอ ไม่ตั้งใจ หรือไม่มีความรับผิดชอบ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้นๆ มอบหมายงานด้วยความชัดเจน สอดคล้องกับผลการศึกษาของนรา มะเย็ง (2554) ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการตามกระบวนการมอบหมายงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดยะลา พบว่า สภาพการดำเนินการตามกระบวนการมอบหมายงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก เป็นการกระจายภารกิจงานต่างๆ ให้บุคลากรในสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพผู้บริหารต้องมอบหมายงานต่างๆ ให้ตรงตามความสามารถ ความถนัด ประสบการณ์ผู้บริหารจึง ต้องมีการวิเคราะห์งาน การวางแผน การคัดเลือกบุคลากร การดำเนินการ และการติดตามการมอบหมายงาน เพื่อให้งานต่างๆ ที่มอบหมายมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

ด้านที่ 3 การติดต่อสื่อสาร ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่าอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะการติดต่อสื่อสารที่ประสบความสำเร็จอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ชนิศรา ศิลานุกิจ (2556,83-85) ได้กล่าวไว้ว่า การติดต่อสื่อสารแบบสมัยใหม่ ทำให้ตัดสินใจได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้นเกิดการประสานงานที่ดี ประหยัดเวลา ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ความคิดสุขุม รอบคอบ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี สามารถแยกแยะ จัดระเบียบข่าวสารต่าง ๆ สามารถเขียนได้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ศิลปะเทคนิคการจูงใจคน และเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของอภิรมย์ ชัย

ประทุม (2553) ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาสภาพและปัญหาการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา ใน สังกัดเทศบาลเมืองชัยภูมิ พบว่าสภาพการติดต่อสื่อสารภายในของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองชัยภูมิโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจาก การติดต่อสื่อสารในแนวนอนมีส่วนเสริมสร้างความรับผิดชอบร่วมกันของหมู่คณะ เพราะการได้ติดต่อกับเพื่อนร่วมงานในระดับที่ใกล้เคียงกันหรือเท่าๆ ในองค์กร ก่อให้เกิดความสัมพันธที่ใกล้ชิดและรวมเป็นกลุ่ม ในขณะที่การติดต่อสื่อสารจากบนลงล่างโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารใช้การติดต่อสื่อสารที่เป็นทางการและลายลักษณ์อักษรเป็น ส่วนมาก ทั้งนี้เพราะเป็นการติดต่อสื่อสารที่มีรูปแบบที่แน่นอน มีระบบการติดต่อสื่อสารไปตามลำดับขั้นตอนของระบบราชการ ทั้งยังเป็นคำสั่งทางราชการที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม การติดต่อสื่อสารจากล่างขึ้นบนโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า บุคลากรมีความสนใจ มีใจรัก กระตือรือร้นในการสื่อสาร เช่น การพูดคุย การทักทาย การยิ้ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเปิดเผยความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องงาน เพื่อนร่วมงาน และการติดต่อสื่อสารภายในหน่วยงานเป็นกระบวนการหนึ่งของการสะท้อนแรงจูงใจในการทำงานภายในหน่วยงานนั้นๆ

ด้านที่ 4 การประสานงาน ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู่เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่าอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะการปฏิบัติตามนโยบาย วัตถุประสงค์ขององค์การ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2554,94-95) ได้กล่าวไว้ว่า การประสานงานมีประสิทธิภาพ ความเข้าใจอันดีระหว่างสมาชิกในองค์การ รวมทั้งช่วยกระตุ้นให้สมาชิกมีความเต็มใจ การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้ดำเนินงานขององค์การบรรลุเป้าหมาย ตามที่กำหนดให้การปฏิบัติงานต่างๆ เป็นไปด้วยความราบรื่น ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถ รอบรู้ สร้างความเข้าใจ ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เกี่ยวข้อง ได้เป็นอย่างดี การสร้างความศรัทธา ความเชื่อมั่น ได้รับความเชื่อถือ ไว้วางใจ หลีกเหลี่ยงการขัดแย้ง ยอมรับ รับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตำแหน่งงานอย่างชัดเจน มีการติดตามผลงาน ช่วยให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายโดยราบรื่น รวดเร็ว เพื่อให้ทราบปัญหา อุปสรรค สามารถดำเนินการแก้ไขได้ทันเหตุการณ์ ก่อให้เกิดความคิดใหม่ๆ ที่

มีการปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อป้องกันการดำเนินงานซ้ำซ้อนกันอันทำให้ไม่ประหยัด ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษานันทิกานต์ หมวดเดช (2556) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงาน พบว่า เป็นปัจจัยด้านบุคลากร ในเรื่องของความรู้ความสามารถของผู้ตรวจสอบภายใน ที่ต้องมีการเข้าใจในวัตถุประสงค์ของงานตรวจสอบภายใน มีวุฒิภาวะที่เหมาะสม การมีมนุษยสัมพันธ์ และการแนวคิดเชิงบวกและสร้างสรรค์ แต่อย่างไรก็ตาม ในเรื่องดังกล่าว บุคลากรกลุ่มตรวจสอบภายใน ได้มีการปฏิบัติในระดับที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการสร้างความเข้าใจร่วมกัน และปรับทัศนคติของการตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่ควรเตรียมพร้อมในการให้คำแนะนำ ลดการใช้ภาษาเทคนิคเฉพาะการเพิ่มมนุษยสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร ควรให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบภายใน เพื่อการประสานงานกับตรวจสอบภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อย่างใกล้ชิด ทำให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

2. จากผลศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนปู้เจ้าสมิงพราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยจำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ภาวดี ธาราศรีสุทธิ (2556,78-81) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีคุณธรรมประจำตัว แยกความสำคัญ และให้ความสำคัญต่อครูชาย และครูหญิงอย่างเท่าเทียมกัน ครูชายและครูหญิงก็ได้รับโอกาสในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ การพัฒนาศักยภาพ ในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ และรับสวัสดิการที่เท่าเทียมกัน ส่งผลทำให้สถานภาพเพศของครูไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นของครูที่มีต่อศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษานันทิกานต์ (2555) ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบ เมื่อจำแนกตาม เพศ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ ที่มีเพศต่างกันรับทราบถึงการนำภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

3. จากผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยจำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะครูมีความเชื่อถือในการบริหารงานของผู้บริหาร นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2554,19-20) ได้กล่าววาทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร จะต้องมีความรู้ มีความสามารถ ด้านการจัดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน ทำให้ผลจากประสบการณ์การสอนแต่ละคนไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกษมศักดิ์ ศรีทอง (2554) ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครูกลุ่มกรุงเทพฯ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนในการปฏิบัติการสอนต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจาก ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปกับครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 10 ปีมีการรับรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีระดับการรับรู้มากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอนน้อยกว่า 10 ปี ที่ ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากสิ่งที่ได้จากงานวิจัย

1.1 ด้านการตัดสินใจ ผู้บริหาร โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญกับการระบุชื่อครูที่จะช่วยในการตัดสินใจแทนผู้บริหาร และเมื่อจะตัดสินใจแล้วผู้บริหารก็ควรรับฟังข้อเสนอแนะของครู

1.2 ด้านการมอบหมายงาน ผู้บริหาร โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญกับการให้รางวัล หลังจากครูทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ มีแบบฟอร์มในการบันทึกผลการปฏิบัติงานที่ครูได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน การสำรวจความสนใจ ทักษะ ความสามารถ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ของครู การแจ้งให้ครูที่จะรับมอบหมายงานได้ทราบล่วงหน้าในระยะเวลาที่

เหมาะสมก่อนที่จะมอบหมายงานอย่างชัดเจน และการกำหนดข้อตกลงร่วมกับครูเกี่ยวกับการมอบหมายงานพิเศษ เช่น งานที่ไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง

1.3 ด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญกับความสามารถพูดจูงใจได้ดี ทำให้ครูมีกำลังในการปฏิบัติงาน และการมอบหมายงานและอธิบายให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจน

1.4 ด้านการประสานงาน ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญกับการนิเทศครู เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2.2 ควรมีการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารงานด้านอื่น ๆ ได้แก่ การบริหารงานด้านงบประมาณ การบริหารงานด้านบุคลากร การบริหารงานด้านวิชาการ และการบริหารงานทั่วไป

2.3 ควรมีการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับศิลปะการบริหารงานด้านอื่นที่สอดคล้องกับการบริหารงานโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

กันตนา จิตรบรรจง. (2557). พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

กาญจณี พลหมั่น. (2556). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7.

การศึกษาค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เกษมศักดิ์ ศรีทอง. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของครูกลุ่มกรุงธนใต้ สังกัดกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.

ชนิสรา ศิลาณุกิจ. (2556). มนุษย์สัมพันธ์ทางการบริหารการศึกษา. ในเอกสารประกอบ

การศึกษา กระบวนวิชา EDA 6124. กรุงเทพมหานคร : มิตรภาพการพิมพ์
และสตีวดีไอ.

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. (2550). ทักษะผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : G.P. Cyberprint, 2550 .

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. (2554). หลักการ และทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร
: ตีรณสาร.

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. (2557). โน้ตย่อบริหาร. กรุงเทพมหานคร : ตีรณสาร.

นรา มะเข็ง. (2554). การดำเนินการตามกระบวนการมอบหมายงานของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดยะลา.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

นันทิกานต์ หมวดเดช. (2556). ปัจจัยความสำเร็จการประสานสร้างความร่วมมือ ในการ
ปฏิบัติงาน. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงาน
ปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ.

สุพัตรา หมั่นนอก. (2555). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2556). ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา ในเอกสาร
ประกอบการบรรยาย กระบวนวิชา EDA 6123 .กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, คณะศึกษาศาสตร์.

อภิรมย์ ชัยประทุม. (2553). การศึกษาสภาพและปัญหาการติดต่อสื่อสารภายใน
สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.